

FRANCUSKI KASACIONI SUD, 25. VI. 1958.

Sté Navale Delmas-Vieljeux c/a David

Deklaracija vrijednosti - Osiguranje na teretnici

Čl. 5 francuskog zakona od 2. travnja 1936. određuje, da odgovornost pomorskog vozara ne može prijeći, za svaki pojedini kol ili jedinicu, forfetnu svotu određenu zakonom, s tim da to ograničenje odgovornosti više ne djeluje u korist vozara, kad je priroda i vrijednost prevožene robe deklarirana sa strane krcatelja prije ukrcaja i kada je ta deklaracija unesena u teretnicu.

Tuženi je prevozio remorker tužitelja "Pony", i u teretnici je bilo naznačeno slijedeće: "Tony, remorker od 15.000 kg....., krcatelji izjavljuju, da žele osigurati za iznos od 5 miliona franaka protiv rizika pokrivenih flotantnom policom brodar"..... i ..... "brodar, kao mandatar osiguratelja prima ovo osiguranje za premiju od ....."

Sud je, upotrebivši svoje pravo slobodne ocjene odlučio, da napomena u teretnici, da krcatelji žele osigurati transportirani remorker za naznačenu svotu, odgovara zahtjevu zakona i da prema tome ne dolazi do primjene ograničenja odgovornosti, jer je krcatelj deklarirao u teretnici prirodu i vrijednost prevožene robe prije ukrcaja, pa prema tome brodar mora odgovarati do deklarirane svote.

(DMF 1958, str. 716-719)

Ž. M.

Bilješka. - Presuda je objavljena s negativnom ocjenom Pierre Lureau-a koji smatra, da napomena o osiguranju nije deklaracija, unesena u teretnicu, u smislu odredbe čl. 5 Zakona od 2. travnja 1936. Radi se naime o osiguranju nazvanom "putem teretnice", jer krcatelj izjavljuje, da želi upotrijebiti flotantnu policu pod uvjetom poznatim pod nazivom "polica na korist trećega krcatelja", koju su sva značajnija broderska društva uspostavila u svrhu stavljanja na raspolaganje svojoj klijenteli. U isto vrijeme kada ugovara prijevoz, krcatelj takodjer ugovara i osiguranje, ali ne s broderskim društvom, nego s njegovim osigurateljima, dok to društvo vrši samo ulogu posrednika mandataru. To osiguranje se ponajčešće utvrđuje na samoj teretnici, i odatle mu i ime. Rezultat takvog stanovišta Kasacionog suda bit će, po mišljenju Pierre Lureau-a, da u buduće pomorski vozar ne će smjeti spominjati osiguranje na teretnici, nego na posebnoj ispravi, a to će praktički u velikoj mjeri otežati redovno odvijanje posla.

Presuda bi mogla biti interesantna i za nas, jer je naš Zakon o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova od 1959., isto kao i spomenuti francuski zakon od 1936., preuzeo odredbe t. zv. Haških pravila, i u svom čl. 56 limitirao granicu odgovornosti brodera po jedinici robe sa 200.000 dinara. Iako je stoga moguće, da se i u našoj praksi pojavi isti problem.

Ž. M.

APELACIONI SUD, Tunis, 26. II. 1958.
Abdeselem Ben Mansour Trabelsi c/a Cie
Algérienne de Navigation pour l'Afrique
du Nord Charles Schiaffino et Cie i Sté
Algérienne de Transport Mitjaville Gondrand

Teretnica na ime -Dopuštenost tužbe stvarnog primaoca - Desetgod-
šnja zastara - Čl. 435 Code de commerce - Ništava klauzula teret-
nice - Solidarna odgovornost pomorskog vozara i slagača usprkos
utvrđenoj krivnji posljednjega

Stvarni primalac robe prevožene morem ima pravo tužbe protiv brodera i slagača u slučaju manjka, iako se njegovo ime ne nalazi na teretnici na ime, jer je utvrđeno, da su ga tuženi pri-